

Finansdepartementet

postmottak@fin.dep.no

Vår dato 07.12.2017

Deres dato

Vår referanse 016.1 BW

Deres referanse 16/1298 KrW

Høringsuttalelse om evalueringsrapporten «Evaluering av LLR-regelverket»

Vi viser til Finansdepartementets høringsbrev av 25. oktober 2017 vedrørende evalueringsrapporten utarbeidet av Deloitte AS - «Evaluering av LLR-regelverket».

Oppsummering

- LLR-regelverket er et viktig virkemiddel for åpenhet og innsyn, for både myndigheter og presse.
- I forskriften er det unntak som i praksis undergraver mye av det som var hensikten med en forsterking av regelverket. Det første er at forskriften har en grense på 800 000 kr for at rapporteringskravet gjelder. Det andre er at det stilles krav for å oppgi en rekke opplysninger at det er «plikt til å gi opplysninger om betalinger til myndigheter». Dette beskytter skatteparadisene og selskapene som benytter dem mot innsyn, og må endres.
- Unntaksmulighetene for datterselskaper bør fjernes eller i det minste begrenses tydelig, slik at unntaket ikke blir en måte å omgå krav om åpenhet om datterselskaper.
- Tallene som inngår i LLR-rapporteringen må inngå i og hentes fra selskapenes revisorgodkjente regnskaper.
- Hvis LLR-regelverket skal være et verktøy med reell verdi, må rapporteringen være korrekt. Det må derfor etableres ordninger som ivaretar dette.
- Heller enn å splitte opp regelverket bør de ulike regelverkene harmoniseres, virkeområdet utvides og rapporteringsplikten gjøres tydelig.

Viktigheten av regelverket

Åpenhet og innsyn er sentrale verdier for et demokratisk samfunn. LLR-regelverket er i den sammenheng et viktig virkemiddel, og MBL mener at opplysningene skal offentliggjøres for å skape større åpenhet. LLR skal bidra til økt åpenhet om foretakenes lovlige skattetilpasning (som i mange tilfeller fra samfunnets side vil være uønsket skattetilpasning). Det kan derfor være god grunn til å vurdere om reglene skal omfatte flere bransjer enn hva som er tilfellet i dag.

Det er gjennom pressens arbeid den senere tid blitt åpenbart for alle i hvilken grad mange selskaper bruker store ressurser på å organisere sin virksomhet slik at den blir vanskelig å ettergå og dokumentere, både for myndighetene og for pressen. Dette påpekes i Innst 42 L (2016-2017) i forbindelse med forslag om endringer i tidligere ligningslovens regler om land-for-land-rapportering til ligningsmyndighetene:

«Komiteen er av den oppfatning at åpenhet og offentlighet er avgjørende for å motvirke skatteunndragelse, kapitalflukt og aggressiv skatteplanlegging. Komiteen foreslår derfor at enkelte nøkkeltall skal være offentlig tilegnet og ikke omfattet av taushetsplikten. Komiteen viser til at pressen og offentligheten har en viktig rolle i å diskutere og føre debatt om hvordan skattesystemet virker og oppfattes. Denne typen nøkkelinformasjon er helt avgjørende for å føre denne debatten. Videre viser komiteen til at pressen også har en viktig rolle i å avdekke uoverensstemmelser og juks som ikke alltid oppfanges av myndighetene.»

Uønsket skattetilpasning innebærer ofte å benytte tredjeland hvor skattesats er lav – såkalte skatteparadis – for å overføre inntekter, mens kostnadene blir igjen i land med høyere skattesatser.

Slike tilpasninger gjør at mange store internasjonale selskaper i praksis betaler svært lite skatt i landene hvor inntektene genereres. Dette undergraver skatteinntektene i disse landene, og gir de internasjonale selskapene store fordeler på bekostning av nasjonale selskaper som konkurrerer med dem.

Svakheter i forskriften

I dagens forskrift er det unntak som i praksis undergraver mye av det som var hensikten med en forsterking av regelverket. Det første er at forskriften har en grense på 800 000 kr for at rapporteringskravet etter § 4 første ledd skal slå inn. Det andre er at § 4 tredje ledd stiller krav for å oppgi en rekke opplysninger at det er «plikt til å gi opplysninger om betalinger til myndigheter». Det er problematisk, fordi det i praksis beskytter skatteparadisene og selskapene som benytter dem mot innsyn.

Dette må kunne sies å være i strid med Stortingets anmodningsvedtak, se under.

Rapporten kommenterer dette i punkt 6.2:

«Det kan derfor argumenteres for at det ikke bør være noen unntaksbestemmelser knyttet til den særnorske tilleggsinformasjonen for selskap som ikke har betalinger over 800.000 kroner.»

Videre står det i punkt 6.7:

«Ved at regelverket om å synliggjøre skattetilpasning er innarbeidet i forskriften som opprinnelig hadde som hovedformål å synliggjøre betalinger til myndighetene og derfor kun gjelder selskap som driver utvinning av ikke-fornybare naturressurser, kan det synes om regelverket rettet mot å synliggjøre skattetilpasning får et begrenset og tilfeldig nedslagsfelt.»

Dette understreker behovet for å fjerne unntaksbestemmelsene, dersom en viktig hensikt er å bidra til å unngå uønsket skattetilpasning eller i det minste belyse praksisen.

Bindingen mellom forskriftens §4, 3. ledd og §4, 2. ledd må derfor oppheves. Dette kan enkelt gjøres ved at starten på første setning i forskriftens §4, 3. ledd endres fra «Når det er plikt til å gi opplysninger ...» til «Uavhengig av om det er plikt til å gi opplysninger ...».

LLR- regelverket både kan og bør alminneliggjøres til å inkludere alle selskaper over materialitetsgrensene. Det eneste som utvinningselskapene behøver rapportere særskilt på er produksjon. Alle andre tall bør rapporteres for samtlige selskaper.

Dette vil være i tråd med Stortingets ønske i anmodningsvedtaket som ble fattet i Stortinget 19. juni 2015, i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 2 (2014–2015), jf. Innst. 360 S (2014–2015):

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå effekten av forskriften for LLR-rapportering målt mot Stortingets målsetting om å synliggjøre uønsket skattetilpasning og sikre at relevante opplysninger knyttet til LLR-rapporteringen fra datterselskaper og støttefunksjoner fremkommer i regnskapet. Stortinget ber regjeringen også vurdere hvordan det kan etableres et tilsyn med rapporteringspliktige etter LLR-regelverket.»

Forslaget fikk støtte av et samlet Storting.

Unntaksmuligheten for datterselskaper må fjernes

Med forskriftsendringen som trådte i kraft fra januar 2017 ble konsernrapporteringskravet utvidet. Det er likevel gitt svært vide fullmakter til selskapenes egen vurdering av om datterselskaper skal tas med i rapporteringen. Kriteriene for vurderingen er utpreget skjønnsmessige; «langvarige restriksjoner», «i vesentlig grad», «innen rimelig tid», «uten uforholdsmessig store kostnader».

Dette muliggjør selvsagt en varierende praksis som ikke alltid er i tråd med lovgivers intensjon. Disse unntaksmulighetene bør derfor fjernes eller i det minste begrenses tydelig slik at unntaket ikke blir en måte å omgå krav om åpenhet om datterselskaper.

Evalueringen peker på at opplysninger om foretakets datterselskap er viktige for å synliggjøre selskapets skatteposisjonering, og viktig informasjon for å belyse selskapsstrukturen (punkt 6.1).

Rapporteringen må inngå i årsregnskapet

For myndighetene, og selvsagt også for pressen, er det nødvendig å ha så korrekte tall som mulig å forholde seg til. Tallene som inngår i LLR-rapporteringen må inngå i og hentes fra selskapenes revisorgodkjente regnskaper.

En regel om at LLR-tallene tas inn som noter til regnskapet vil kunne erstatte det svært uheldige forslaget om at offentliggjøringen skal overlates til selskapets selv på eget nettsted, og at plikten til å holde tallene tilgjengelige ikke varer lenger enn fem år. Dette siste kommenteres i rapportens punkt 8.4.

Tilsyn

Det fremkommer av rapporten at det i dag ikke er noen oppfølging fra Regnskapsregisteret av LLR-rapportering. Det foretas ingen kontroll av at de som oppgir at de er underlagt LLR-rapportering faktisk inkluderer LLR-rapport ved innsending til Regnskapsregisteret, eller av innholdet i LLR-rapporteringen.

Hvis LLR-regelverket skal være et verktøy med reell verdi, må rapporteringen være korrekt. Det må derfor etableres ordninger som ivaretar dette. Stortingets anmodningsvedtak av 19. juni 2015, i forbindelse med Innst. 360 S (2014-2015), pekte også på dette:

«Stortinget ber regjeringen også vurdere hvordan det kan etableres et tilsyn med rapporteringspliktige etter LLR-regelverket.»

Ikke ytterligere oppdeling av regelverket

Evalueringsrapporten antyder i punkt 8.1 at det er grunn til å dele opp LLR-regelverket ytterligere. Dette kan bidra til enda mer klarhet på området. Heller enn å splitte opp regelverket bør de ulike regelverkene harmoniseres, virkeområdet utvides og rapporteringsplikten gjøres tydelig.

Vennlig hilsen

MEDIEBEDRIFTENES LANDSFORENING

for Randi S. Øgrey

Adm. dir.

Bjørn Wisted

Fagsjef